

Hasançelebi Demir alıştayı

Malatya-Hasançelebi'de Gerçekleştirildi

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Türkiye Demir alışma Grubu tarafından 5-9 Eylül 2006 tarihleri arasında Hekimhan-Hasançelebi Belediyesi Kültür Salonunda 40'a yakın bilim insanı, akademisyen, uygulamacı mühendis ve yurttaşların katılımıyla "Hekimhan Demir alıştayı" yapılmıştır.

Malatya Valisi, İnönü Üniversitesi Rektörü, Hekimhan Kaymakamı'nın da katıldığı alıştay kapsamında "Demir elik Sektörü; Aramadan Üretime Sorunlar ve çözümler ile Bölgeye Etkileri" adlı bir de panel düzenlenmiştir.

alıştay Demir alışma Grubu Başkanı Taner ÜNLÜ'nün konuşmasıyla açıldı. ÜNLÜ, konuşmasında, demir yataklarımızın sanayileşmemizdeki önemine değinerek, yıllarını verdiği Hasançelebi'de olmaktan mutluluk duyduğunu belirtti. Oda başkanımız İsmet CENGİZ ve Metalurji Mühendisleri Odası Başkanı Cemalettin KÜÇÜK ise ulusal madencilik politikalarımızın yerli hammadde kaynakları üzerinden yükselmesi gerektiğine değinen konuşmalar yaptılar. Oda Başkanı İsmet CENGİZ'in yönettiği panelde ise demir elik sektörünün sorunları ve çözüm önerileri tartışıldı. Yöre halkından çok sayıda yurttaşın izlediği alıştay teknik gezilerle son buldu.

alıştay bitiminde Odamızın hazırladığı sonuç bildirgesi aşağıda verilmektedir:

HASANÇELEBİ DEMİR ALIşTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Türkiye Demir alışma Grubu tarafından 5-9 Eylül 2006 tarihleri arasında Hekimhan Belediyesi Kültür salonunda 40'a yakın bilim insanı, akademisyen,

uygulamacı mühendis ve yurttaşların katılımıyla "Hekimhan Demir alıştayı" yapılmıştır.

Malatya Valisi, İnönü Üniversitesi Rektörü, Hekimhan Kaymakamı'nın da katıldığı alıştay kapsamında "Demir elik Sektörü; Aramadan Üretime Sorunlar ve çözümler ile Bölgeye Etkileri" adlı bir de panel düzenlenmiştir.

Çalıştayın Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından değerdendirilmesi aşağıdaki gibidir:

1-Genelde madencilik sektörümüz, özeldde demir madenciliğimiz, son 25 yılda küreselleşmenin kuskacında kalmış, MTA, ETİBANK, TDİ, INKUR vb kamu kurumları işlevsizleştirilerek, ileri boşaltılmış ve sonuçta özelleştirilme ile yok edilmiştir. Demir-elik sektöründe ise en son olarak geçtiğimiz 2004 yılında ülkemizin en önemli demir rezervinin bulunduğu Divriği DİVHAN işletmesi ERDEMİR'e satılmış geçtiğimiz yıl da ERDEMİR, OYAK tarafından satın alınmıştır.

2-Ülkemizde yüksek fırınları besleyecek doğrudan şarja uygun demir cevheri rezervimiz 110 milyon ton olup, günümüz koşullarında bu rezerv ülkemizin cevher talebini ancak 10-12 yıl karşılayabilecektir.

3- Hasançelebi demir yatağı ortalama %15 Fe tenörlü 865 milyon ton rezerviyle tek başına ülkemiz demir ihtiyacını 20 yıl karşılayabilecek bir rezervdir. Bu cevherin günümüzdeki değeri 10 milyar dolara üzerindedir. Sadece hurda demir ithaline 6 milyar dolar verildiği ve ark ocaklarında tüketilen elektrik enerjisi miktarı da dikkate alınarak Hasançelebi demir yatağı yeniden değerdendirilmiş ve 2004 fizibilite çalışmaları ve 2005 yılındaki pelet üretimi sonuçları yeniden

irdelenerek yatağın günümüz koşullarında ekonomik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4-MTA'nın 2002 yılında Hasacelebi'de başlattığı yeni çalışmalarında elde ettiği ilk bulgulara göre Hasacelebi demir yatağının bakır, altın, kobalt, nikel, gümüş ve bizmut gibi önemli cevher mineralleri de içerdiği bu anlamda bu yatağın salt bir demir yatağı değil polimetal bir yatak olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca el değeriftiren demir rezervlerimizin çok uluslu şirketlerin çıkarlarına uygun olarak atıl kalabileceği de dikkat çekilen bir başka nokta olmuştur.

5-Mevcut demir potansiyelimizi kullanmak yerine ucuz demir cevheri ve hurda dış alımına yönelim, ulusal çıkarlarımıza aykırı bir uygulamadır. Özellikle son yıllarda in'de gerçekleştirilen büyük elik üretiminin neden olduğu hammadde fiyatlarının %100'leri aşan oranlarda yükselmesi, dışa bağımlı hale getirilen elik sektörümüzdeki üretim artışıyla birlikte inanılmaz bir döviz çıkışını yaratmıştır. Bu durumdan kurtulmak için yerli kaynaklarımızın iyileştirme, zenginleştirme proseslerinden geçirilerek kullanımını özendirici tedbirler alınmalıdır.

6-Son yıllarda artan küreselleşme baskısı ve zelleştirme uygulamaları çerçevesinde ülkemizdeki demir-elik tesisleri tek tek özelleştirilmiş ve özelleştirilmektedir. Özelleştirilen bu kurumlar devraldıkları demir yataklarını maksimum karla işletmek amacıyla yeterince özenli davranmamaktadır. Ayrıca büyük rezervli ancak iyileştirme gerektiren yataklara yönelik yeteri araştırmalar yapmadan, büyük yatakların yüksek tenörlü bölümlerinin üretimi hedeflemektedirler. Bu anlayışlar, maden yataklarımızın önemli bölümünü yaratında bir daha kazanılamayacak şekilde terk edilmesini getirecek ve maden yataklarımızı maksimum kar

güdüsüyle heba edecektir. Bu anlayışlar için kayıt ve kurallar konulmalı, etkin denetleme mekanizmaları oluşturulmalıdır.

7-Demir sektörümüzün en önemli sorunlarından biri, her yıl 14-15 milyon ton dolayında hurda demir ithal edilmesidir. Bu konuda dünyada ilk sırayı alan ülkemizin hurda demir ithalatı 6 milyar dolar civarındadır. Doğası gereği yüksek enerji girdili bir üretim süreci olan elektrik ark ocaklı sistemlerin hammaddesi olan ve artan fiyatlarıyla daha da çıkışmaya giren hurda ithalatına ciddi kısıtlamalar getirilmelidir. Bunun yanında yuvarlak demir üretiminin bir kısmının hurdadan karşılandığı düşünüldüğünde, bir deprem ülkesi olan ülkemizde inşaat sanayine giren demir kalitesinin can ve mal güvenliği açısından ne denli yaşamsal öneme sahip olduğu tartışılamayacak kadar açıktır.

8-Sektörde aramadan zleme uzanan zincir içinde teknik eleman istihdamı, kalifiye eleman görevlendirmeleri ve meslek içi eğitimler, Ar-Ge, niversite-sanayi işbirliği, disiplinlerarası çalışmalar ve bilgi üretimi konularında önemli sıkıntıların yaşandığı gözlenmektedir. Demir cevherine yönelik jeolojik arama ve rezerv geliştirme, maden üretimi ve zenginleştirme çalışmaları desteklenmeli, niversite sanayi işbirliği sağlanmalıdır. Sektörü ilgilendiren sorunların üzümünde konunun taraflarının ortak zmler üretme noktasındaki çabaları dikkatle değerlendirilmeli, niversite ve meslek odaları gibi bağımsız ve kamu yararı öncelikli kurum ve kuruluşların değerlendirmeleri göz ardı edilmemelidir.

Ülkemize ve zgr bağımsız geleceğimize sahip çıktığımızı belirtir, yeraltı kaynaklarımızın çokuluslu şirketlerce talan edilmesine karşı duruşumuzu sürdüreceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

10.09.2006 Hekimhan

TMMOB JELOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Tek istek: Maden yataklarının çalıştırılması

